

YURTDIŞI YÜKSEKÖĞRETİM DİPLOMALARI TANIMA VE DENKLİK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan ön lisans, lisans, yüksek lisans diplomalarının tanıma ve denklik işlemlerinde uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesi ile 23/2/2006 tarihli ve 5463 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 11/4/1997 tarihli Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme ve 23/2/2011 tarihli ve 6165 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 16/1/2009 tarihli Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Açık öğretim: Yükseköğretim kurumlarında yüz yüze ve uzaktan öğretim dışında, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının mekândan bağımsız şekilde karşılıklı iletişim ve etkileşimine dayalı olmaksızın gerçekleştirilen eğitim-öğretim türünü,
- b) Akreditasyon kuruluşları: Yükseköğretim Kurulunun tescil yetkisi verdiği veya tescil yetkisini kabul ettiği uluslararası kalite güvencesi kuruluşlarını,
- c) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemi (European Credit Transfer System-ECTS)'ni,
- ç) Bilim Alanı Danışma Komisyonu: Tanıma ve denklik başvurularının incelenmesi sürecinde çeşitli mezuniyet alanlarına ilişkin olarak gerektiğinde görüş almak amacıyla kurulan, çalışma usul ve esasları kendi yönergesinde belirlenen ve çeşitli üniversiteler bünyesinde çalışmakta olan alanında uzman öğretim üyelerinden oluşan komisyonu,
- d) Denklik: Yükseköğretim Kurulunca tanınan yurtdışı yükseköğretim kurumlarından ve programlarından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının, ilgili eğitim düzeyindeki kazanımlar bakımından Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarınca verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına eşdeğerliğinin tespit edilmesini,
- e) **(Değişik:RG-15/3/2024-32490)** Denklik belgesi: Yükseköğretim Kurulunca tanınan bir yurtdışı yükseköğretim kurumundan alınan diplomanın/mezuniyet belgesinin Türk yükseköğretim sisteminde hangi alan ve düzeye eşdeğer olduğunu gösteren belgeyi,
- f) Dışarıdan eğitim: Devam zorunluluğu olmaksızın sadece yarıyıl içi ve sonu sınavlarına katılma zorunluluğu bulunan eğitim-öğretimi,
- g) İlmi hüviyet tespiti: Denklik işlemleri sürecinde alınan seviye tespit sınavı kararı kapsamında, yükseköğretim kurumlarınca oluşturulan komisyonlar marifetiyle yapılan sözlü ve gerektiğinde yazılı ve pratik uygulama aşamalarını da içeren ve yazılı seviye tespit sınavına muadil olan sınavı,
- ğ) Komisyon: Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen Yürütme Kurulu üyelerinden birinin başkanlığında en az üç Genel Kurul üyesi ve gerektiğinde üniversitelerden görevlendirilen doçent veya profesör unvanına sahip öğretim üyelerinden oluşan Tanıma ve Denklik Komisyonunu,
- h) Kurul: Yükseköğretim Genel Kurulunu,
- ı) **(Değişik:RG-15/3/2024-32490)** Tanıma belgesi: Yurtdışındaki bir yükseköğretim kurumunun ve bu kurumun ilgili programının Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınıp tanınmadığını gösteren, ancak diploma veya mezuniyet denklik belgesi niteliği taşımayan belgeyi,
- i) **(Değişik:RG-15/3/2024-32490)** ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

Başkanlığını,

j) Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi (SYBS): Mezun olunan programla ilgili temel kazanımlar, eğitim-öğretimin dili, programın niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, stajlar ve projeler yönünden eksiklik tespit edildiğinde ve/veya tereddüt oluştuğunda, söz konusu programın niteliğine göre ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma veya sınava tabi tutma gibi uygulamalardan birinin, birkaçının veya tamamının kullanılarak kazanımların elde edilme düzeyini ölçme, değerlendirme ve belirlemeye yönelik işlemler bütünü,

k) Tanıma: Yurtdışı bir yükseköğretim kurumunun ve bu kurumun ilgili programının akademik derece vermeye yetkili olduğunun Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmesini,

l) Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı: Yükseköğretim Kurulu bünyesinde tanıma ve denklik işlemlerini yürüten hizmet birimini,

m) Uzaktan öğretim: Yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlandığı ve uygulandığı, öğrenci ile öğretim elemanının ve öğrencilerin kendi aralarında karşılıklı etkileşimine dayalı olarak derslerin bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın ancak eşzamanlı biçimde yürütüldüğü eğitim-öğretimi,

n) (Mülga:RG-15/3/2024-32490)

o) Yükseköğretim: Milli eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarıyılı kapsayan her kademedeki eğitim-öğretimin tümünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tanıma ve Denklik İşlemleri

Başvuru usulü ve aranacak belgeler

MADDE 4 – (1) (Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490) Denklik başvurusu, şahsen ya da yetkili makamlarca düzenlenmiş vekâletnameye sahip kişi tarafından, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği yöntem, usul ve esaslar çerçevesinde aşağıda belirtilen belgelerle yapılır:

a) Başvuru formu.

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası bulunan nüfus cüzdanı fotokopisi, yabancı uyruklular için uyruğunda bulundukları ülke tarafından düzenlenmiş kimlik belgesinin fotokopisi.

c) Tanıma veya denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi.

ç) Yükseköğrenim süresi içinde alınmış olan bütün derslerin notlarını ve ders saatlerini gösteren not çizelgesi (official transcript) aslı, Avrupa Birliğine üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki (diploma supplement) aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi, diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge.

d) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir not çizelgesi (official transcript) aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi.

e) Yükseköğretim Kurulunun usul ve esaslarda belirlediği durumlarda, bir önceki eğitim-öğretime ilişkin olarak alınan diploma ya da mezuniyet belgesinin aslı veya bu diploma ya da mezuniyet belgesinin; alındığı kurum, Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti.

f) Türkiye Cumhuriyeti uyruklu başvuru sahiplerinden yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların asılları veya giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının Türkiye Cumhuriyeti noterleri ya da Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri tarafından onaylanmış okunaklı sureti ile il emniyet müdürlüğünden alınmış giriş-çıkış belgesi; çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge.

g) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi sınavları ile öğrenci alan yurtdışı yükseköğretim programlarından mezun olanlardan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinden, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma çerçevesinde ortaöğrenimini Türkiye’de tamamlayanların yükseköğretime başladıkları yıl Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi sınavları puan koşullarını sağladıklarını gösterir belge veya bu sınavlara muadil olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen sınav sonuçlarına ait belgeler.

ğ) **(Değişik:RG-20/10/2023-32345)** Öğrenim görülen program dilinde Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen sınavlardan Kurulun belirlediği puan/belge. **(Ek cümle:RG-28/2/2026-33182)** Öğrenim görülen programın dilinin başvuru sahibinin ana diliyle aynı olması durumunda bu belge istenmez.

h) Yüksek lisans **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** denklik başvurularında yüksek lisans tezinin biri basılı biri elektronik ortamda olmak üzere iki adet örneği ile tez kapağının ve tez özeti kısmının Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi.

ı) Yabancı uyrukluların, ön lisans, lisans veya yüksek lisans **(Mülga ibare:RG-15/3/2024-32490)** denklik belgesi başvurusunda bulunmalarının gerekçesini gösteren beyanı.

i) Bu Yönetmelik kapsamında istenen belgelere ek olarak istenebilecek diğer belgeler, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

j) **(Ek:RG-15/3/2024-32490) (Değişik:RG-24/5/2024-32555)** Ortaöğrenimlerini Türkiye’de tamamlayanların; Türkiye’de başarı sıralaması şartı aranan tıp, diş hekimliği, eczacılık ve hukuk programlarına denklik müracaatlarında, 7 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen sıralamaya giremeyen yurtdışı yükseköğretim kurumuna kayıt olmaları halinde, ilgili yılda ÖSYM tarafından yapılmış olan merkezi yerleştirme sınavında programın asgari başarı sıralaması şartını sağlamış olduklarını gösterir sınav sonuç belgesi.

(2) Tanıma veya denklik başvurusunda bulunanlara başvurunun alındığına dair tarih ve sayı içeren bir belge verilir.

(3) Başvuruda aranan belgelerde eksiklik tespit edilenler ile dosyaların incelenmesi sonucu kendilerinden ek belge istenen ilgililere, belgelerin tamamlanması için istenen belgenin türüne göre Kurul tarafından belirlenen bir süre verilir. Gerektiğinde ilgililerin talebi üzerine ek süre verilebilir. Bu belgelerin verilen süre içerisinde de tamamlanmaması hâlinde başvuru iade edilir.

(4) **(Ek:RG-20/10/2023-32345)** Birinci fıkranın (ğ) bendi ile istenilen belge, yükseköğretime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından esas alınan sıralama kuruluşlarının en az üçünde ilk dörtyüzlük dilim içerisinde yer alan üniversitelerden mezun olanlardan istenmez.

Yükseköğretim kurumları ve programlarının tanınması

MADDE 5 – (1) Bir yükseköğretim kurumunun tanınması için aşağıdaki koşullardan biri aranır:

a) Diplomayı veren yükseköğretim kurumunun faaliyet gösterdiği ülke yetkili makamlarınca kendi yükseköğretim sistemi içinde akademik derece vermeye yetkili bir kurum olarak kabul edilmiş olması,

b) Bir ülkenin yükseköğretim kurumuna bağlı olarak başka bir ülkede faaliyet gösteren kurumların menşe ülke ve faaliyet gösterdiği ülke tarafından tanınıyor olması,

c) Türkiye’nin üyesi olduğu uluslararası örgütlerin çatısı altında faaliyet gösteren bir yükseköğretim kurumu olması.

(2) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerindeki koşullardan herhangi birini sağlamayan bir yurtdışı yükseköğretim kurumunun tanınması için aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Fakülte, program, anabilim dalı, bilim dalı yapılanmalarının Türk yükseköğretim sisteminde bulunan temel esasları sağlıyor olması.

b) Bünyesinde en az üç fakülte ve bir lisansüstü eğitim veren enstitünün mevcut olması.

c) Programlarının Türkiye'deki muadil programların akademik kadro yeterliklerini karşılıyor olması.

ç) Programlarının eğitim sürelerinin, örgün veya uzaktan eğitim türünde olmasının ve AKTS karşılıklarının Türkiye'deki benzer programlar ile uyumlu olması.

d) Kurum ve programlara ilişkin bilgiye ulaşılabilecek açık mekanizmaların mevcut olması.

e) Akreditasyon ve kalite güvence süreçlerinin tam ve anlaşılır olması.

f) En az bir dönem mezun vermiş olması.

(3) Birinci fıkradaki koşulları sağlamasına rağmen, aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde ilgili yükseköğretim kurumu veya programı Kurul kararıyla tanınmaz ve bu kurumlardan alınmış belgeler denklik işlemleri açısından değerlendirilmez:

a) İlgili yükseköğretim kurumunun veya programının, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından terör örgütü olarak kabul edilen örgütlerle bağlantısının 2547 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi çerçevesinde tespit edilmiş olması,

b) Vermiş olduğu eğitimin Türkiye'de kabul edilebilecek standartların altında olduğunun veya ilgili program mezunları için kabul edilen yeterlikleri sağlamadığının ve SYBS ile telafisinin ise süre ve kredi bakımından Türkiye'deki ilgili programdaki asgari eğitim süresinin ve kredisinin %50'sinden fazlasını gerektirmesi,

c) İlgili yükseköğretim kurumunun sahte veya gerçeğe aykırı belge düzenlediğinin tespit edilmiş olması.

Denklik belgesi başvurularının incelenmesi (Değişik başlık:RG-15/3/2024-32490)

MADDE 6 – (1) 5 inci maddeye göre tanınan bir yükseköğretim kurumu ve programından mezun olup başvuruya esas belgeleri tam olanların başvuruları, aşağıdaki hususlar yönüyle incelenir:

a) Belgelerin asıllığı, gerçeğe uygunluğu, üzerinde kazıntı, silinti ve benzeri tahrifatın bulunup bulunmadığı, belgelerin başvuran kişiye ait olup olmadığı, kişinin ilgili ülkede kalıp kalmadığı, pasaport bilgileri ve ülkeye giriş-çıkış dökümlerinin uygunluğu **(Ek ibare:RG-20/10/2023-32345) ve adayın öğrenim gördüğü programın eğitim dili,**

b) **(Mülga:RG-15/3/2024-32490)**

c) **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** Denklik belgesi başvurusunda, denkliği talep edilen **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** diplomaya/mezuniyet belgesine esas yükseköğretim programının asgari süre, kredi ve kazanımlar açısından Türk yükseköğretim sisteminde yer alan programa ve derecelere eşdeğer olup olmadığı,

ç) Denklik için başvurusu yapılan diploma programının aynısı veya benzerinin Türk yükseköğretim sisteminde bulunmadığı durumlarda, bu Yönetmelikte belirtilen diğer şartların sağlanması hâlinde **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** diplomanın/mezuniyet belgesinin ön lisans, lisans ve yüksek lisans dereceleri açısından Türk yükseköğretim sisteminde eşdeğerliği,

d) Unvan kullanılmasını gerektiren durumlarda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca kazanılan unvanla aynı olup olmadığı.

(2) Kişinin sunduğu tüm belgeler Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından birinci fıkra kapsamında incelendikten ve gerektiğinde Bilim Alanı Danışma Komisyonundan ve/veya üniversitelerden görüş alındıktan sonra bir ön inceleme raporu hazırlanır ve Komisyona sunulur.

(3) **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** Denklik başvurusu yapılan diploma ve diğer belgelerin gerçek olup olmadığı, öğrenim programının türü, niteliği ve düzeyi konularında, başvuru sahibinin kendisinden, ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülke yetkili makamlarından belge teyidi, ek bilgi ve belge **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** istenir.

Denklik belgesi başvurularının incelenmesi sonucu yapılacak işlemler (Değişik başlık:RG-15/3/2024-32490)

MADDE 7 – (1) Mezun olunan kurumun eğitim-öğretiminin niteliğinde tereddüt oluşması durumunda Yükseköğretim Kurulunun değerlendirme hakkı saklı kalmak kaydıyla, 5 inci ve 6 ncı maddeler kapsamında uygunluğu tespit edilen **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** denklik belgesi başvurularıyla ilgili denklik işlemi aşağıdaki hallerde **(Ek ibare:RG-15/3/2024-32490)**

beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla SYBS uygulanmaksızın yapılır:

a) Türk yükseköğretim sisteminde eşdeğer bir karşılığının olması hâlinde, yükseköğrenime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan sıralama kuruluşlarınca yapılan dünya üniversite sıralamalarının **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** en az üçünde ilk dört yüzlük dilim içerisinde yer alan yükseköğretim kurumlarından alınan diplomalara,

b) **(Mülga:RG-15/3/2024-32490)**

c) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Kılavuzunda yer alan yurtdışındaki yükseköğretim programlarına yerleştirilenlerin veya bu programlara yerleştirilen en son öğrencinin aldığı puanı alarak aynı yıl ilgili yükseköğretim kurumunun aynı programına kayıt yaptıranların diplomalarına,

ç) Bu maddenin (a) **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** bendinde belirtilen yükseköğretim kurumlarına ders transferi/yatay geçiş yoluyla geçerek öğreniminin en az %70'ini bu yükseköğretim kurumlarında tamamlayanların diplomalarına,

d) Yükseköğrenime başladıkları ilk eğitim öğretim döneminde ÖSYM'nin yükseköğretime geçiş için aradığı asgari şartları karşılamış olan ve (c) bendinde belirtilen yükseköğretim kurumlarına ders transferi/yatay geçiş yoluyla geçip öğreniminin en az %70'ini bu yükseköğretim kurumlarında tamamlayanların diplomalarına.

(2) 5 inci ve 6 ncı maddeler kapsamında uygunluğu tespit edilen, ancak birinci fıkrada belirtilen yükseköğretim kurumu ve programları dışında kalan programlardan alınmış diplomalara; Türk yükseköğretim sistemindeki eşdeğer programa göre temel kazanımlar, teorik ve uygulamalı dersler staj ve projeler bakımından yeterliğinin Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak kabul edilmesi halinde SYBS uygulanmaksızın denklik işlemi yapılır.

(3) **(Değişik:RG-30/7/2019-30847)** 5 inci ve 6 ncı maddeler kapsamında uygunluğu tespit edilmekle birlikte mezun olunan programın, birinci ve ikinci fıkrada belirtilenler dışında olup Türk yükseköğretim sistemindeki eşdeğer programa göre temel kazanımlar, eğitim-öğretimin dili, niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, staj ve projeler bakımından yetersizliğinin Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak anlaşılması hâlinde, ilgililer, sağlık programlarının sınav işlemlerinde uygulamaya ilişkin Sağlık Bakanlığının görüşü de alınarak usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen SYBS işlemlerinden biri veya birkaçına tabi tutulur.

(4) Mezun olunan programın alan ve derece bakımından aynısı veya benzeri Türk yükseköğretim sisteminde bulunmuyor ise bu Yönetmelikte belirtilen diğer şartların sağlanması hâlinde, ilgililere diplomada belirtilen alanda Türk yükseköğretim sistemine eşdeğer olduğu tespit edilen ön lisans, lisans, tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans derecesinde denklik işlemi yapılır.

(5) Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşmeye taraf olan ülkelerden, aşağıda sayılan meslek icrasına izin veren alanlar dışında kalan programlardan mezun olan başvuru sahiplerinin, bu Yönetmelikte geçen diğer şartları ve ilgili program ve derecenin Türkiye'de karşılığı olması ve ülkemizde ilgili program ve derecede gerekli olan asgari eğitim süresi ve asgari krediyi sağlamaları durumunda SYBS işlemlerine tabi tutulmaksızın denklik verilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. **(Değişik cümle:RG-15/3/2024-32490)** Türkiye'de başarı sıralaması şartı aranan tıp, diş hekimliği, eczacılık ve hukuk programlarından alınan diplomaların denklik başvurularının değerlendirilmesinde, yükseköğrenime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan sıralama kuruluşları tarafından yapılan dünya üniversite sıralamalarının en az ikisinde ilk binde yer alan üniversitelerden mezun olanların denklik başvuruları kabul edilir ve münferiden inceleme yapılır ve inceleme sonucunda kişilere almış oldukları dersler, uygulamalar ve projeler gibi hususlar göz önünde tutularak SYBS işlemleri gerektiren kararlar alınabilir.

(6) **(Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490)** Denklik başvuruları aşağıda belirtilen hâllerde reddedilir:

a) **(Değişik:RG-15/3/2024-32490)** Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınmayan yükseköğretim kurumlarında görülen eğitim-öğretim sonunda alınan diplomalara/mezuniyet belgelerine ilişkin denklik başvuruları reddedilir. Ancak Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınmayan bir yükseköğretim kurumundan, tanınan başka bir yükseköğretim kurumuna geçerek öğrenimini tamamlayanların diplomaları/mezuniyet belgeleri, öğreniminin en az %70'ini tanınan yükseköğretim kurumundan almış olmaları hâlinde incelemeye tabi tutulur.

b) İlgililerin, uzaktan öğretim kapsamı dışında kalan açık öğretim ve dışarıdan eğitim gibi devam zorunluluğu bulunmayan bir eğitim-öğretim süreci sonunda aldıkları diplomalara ilişkin denklik başvuruları gerekçesi belirtilmek suretiyle reddedilir. **(Mülga cümle:RG-15/3/2024-32490)**

c) **(Değişik:RG-15/3/2024-32490)** Denkliği talep edilen diplomaya/mezuniyet belgesine esas teşkil eden yükseköğretim programının, eğitim programı/alanı ve derecesi bakımından Türk yükseköğretim sistemindeki ilgili programlara denk görülmemesi hâlinde başvuru talebi reddedilir.

ç) **(Değişik:RG-9/4/2021-31449)** Ortaöğretimini Türkiye’de tamamlayıp ülkemizde başarı sıralaması şartı aranan ve eğitim dili Türkçe olan yurt dışı bir diploma programından mezun olan öğrencilere denklik verilebilmesi için, eğitime başladıkları yıl merkezi yerleştirme sınavına girmeleri ve aranan başarı sıralaması şartını sağlamaları gerekir. Bu şartı sağlamayanların diplomalarına denklik işlemi yapılmaz.

d) Öğrenim süresince kullanılan pasaportun/pasaportların ve il emniyet müdürlüğünden alınan giriş-çıkış dökümünün incelenmesi sonucunda **(Mülga ibare:RG-14/4/2020-31099)** (...) öğrenim görülen ülkedeki bulunma süresinde eksiklik tespit edilenlerin başvuruları reddedilir. Öğrenime devam süresinin tespitinde Türkiye’deki ilgili yükseköğretim mevzuatı esas alınır. **(Ek cümleler:RG-14/4/2020-31099) (Değişik üçüncü ve dördüncü cümle:RG-12/8/2023-32277)** Bu süre her bir eğitim ve öğretim dönemi için %70’ten az olamaz, eğitim ve öğretim faaliyetleri dışındaki süreler hesaplamaya dahil edilmez. Ön lisans eğitimini Türkiye’de tamamlayan ve ön lisans derslerini saydırarak yurtdışında lisans eğitimini tamamlayanlar için Bilim Alanı Danışma Komisyonu, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesindeki (TYÇ) kazanımları ve ilgili programın Türkiye’deki ilgili mevzuat ve program kazanımlarını dikkate alarak inceleme yapar.¹

e) Tanınan bir yükseköğretim kurumundan alınmış olmasına rağmen ön lisans, lisans veya yüksek lisans eğitimine eşdeğer olmayıp genellikle meslek eğitimini içeren ve alınmış olduğu ülkede bir üst öğrenime geçişe izin vermeyen veya Türkiye’deki akademik derecelere karşılık gelmeyen ara derecelere ilişkin başvurular reddedilir.

f) **(Ek:RG-20/10/2023-32345)** 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi kapsamında sunulacak yabancı dil belgesinin süresi içerisinde ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgenin başarı şartlarını taşınamaması halinde başvuru reddedilir. Öğrenim görülen programın dilinde daha önce Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen bir sınavın bulunmaması halinde, hangi sınavların kabul edileceği ve başarı puanının ne olacağı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

¹ 14/4/2020 tarihli ve 31099 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan değişiklik yönetmeliğinin 1 inci maddesi ile bu bentte yer alan “her bir eğitim-öğretim dönemi için” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı bende “Bir eğitim-öğretim dönemi için eğitim-öğretim süresinin %70’inden az olan süreler eksik sayılır. Ön lisans eğitiminde en fazla bir, lisans eğitiminde ise en fazla üç eğitim-öğretim döneminde, eğitim-öğretime devam etmiş olmakla birlikte o dönemler için aranan sürelerde eksiklik bulunanlarda, öğrenim görülen ülkedeki bulunma süresi aranan toplam süreyi sağlıyorsa ilgili dönemlerdeki eksiklik dikkate alınmaz.” cümleleri eklenmiş olup, Danıştay Sekizinci Dairesinin 22/09/2023 tarihli ve E.:2020/4516 K.:2023/4062 sayılı kararı ile bu değişikliklerin “mimarlar yönünden” iptaline karar verilmiştir. Daha sonra Danıştay İDDK’nın 14/5/2025 tarihli E.:2024/740, K.:2025/1036 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.

g) **(Ek:RG-15/3/2024-32490)** Yurtdışı yükseköğretim kurumuna kayıt olduğu yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan sıralama kuruluşlarının en az ikisinde ilk binde yer almayan bir yurtdışı yükseköğretim kurumundan mezun olanların Türkiye’de başarı sıralaması şartı aranan tıp, diş hekimliği, eczacılık ve hukuk programlarına **(Mülga ibare:RG-24/5/2024-32555)** denklik başvuruları **(Ek ibare:RG-24/5/2024-32555)** (ğ) bendi dışında reddedilir.

ğ) **(Ek:RG-15/3/2024-32490)** **(Değişik:RG-24/5/2024-32555)** Ortaöğrenimlerini Türkiye’de tamamlayanların; Türkiye’de başarı sıralaması şartı aranan tıp, diş hekimliği, eczacılık ve hukuk programlarına denklik müracaatlarında, beşinci fıkrada belirtilen sıralamaya giremeyen yurtdışı yükseköğretim kurumuna kayıt olmaları halinde ilgili yılda ÖSYM’nin yapmış olduğu merkezi yerleştirme sınavında, denklik müracaatında bulunulan programın puan türünde asgari başarı sıralaması şartını sağlamayanların başvuruları reddedilir.

(7) Tanıma ve Denklik Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan ön inceleme raporu Komisyona sevk edilir. Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu hazırlanan nihai rapor Yükseköğretim Yürütme Kurulunda karara bağlanır.

Mezuniyet belgesi ile denklik başvurusu

MADDE 8 – (1) Denklik kararı alınan diplomalar için başvurunun “mezuniyet belgesi” ile yapılması durumunda diploma denklik belgesi yerine geçen “mezuniyet denklik belgesi”; diploma aslının ibrazı halinde ise “diploma denklik belgesi” düzenlenir.

Çeşitli alanların incelenmesi sürecinde yapılacak işlemlere ilişkin hükümler

MADDE 9 – (Değişik:RG-15/3/2024-32490)

(1) Meslek icrası kanunla düzenlenmiş alanlarda alınmış diplomalar/mezuniyet belgeleri için yapılan denklik başvurularının değerlendirilmesinde, söz konusu mesleğe ilişkin mevzuat hükümleri ve Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar saklıdır.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndekiler hariç olmak üzere yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının yabancı dil ve edebiyat, bu dillerin öğretmenliği, filoloji ile mütercim-tercümanlık alanlarındaki ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarından alınan diplomaların/mezuniyet belgelerinin denklik işlemlerinde, mezun olunan program dilinde Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen ulusal veya uluslararası yabancı dil sınavlarından Kurul tarafından belirlenecek puanı alma şartı aranır. Yükseköğretime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından esas alınan sıralama kuruluşlarının yapmış olduğu dünya üniversite sıralamalarının en az üçünde ilk dört yüzlük dilim içerisinde yer alan yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan bu puan istenmez. **(Ek cümle:RG-28/2/2026-33182)** Bu hüküm kapsamındaki alanların başvuru sahibinin ana diliyle aynı olması durumunda söz konusu puan istenmez.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndekiler hariç olmak üzere yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının Türk Dili ve Edebiyatı, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları gibi Türkçeyle ilgili programlarından alınan diplomalara/mezuniyet belgelerine, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen eşdeğer alanlarda yapılan sınavda başarılı olunması hâlinde diploma/mezuniyet denklik belgesi düzenlenir.

Uzaktan öğretim tanıma ve denklik işlemleri

MADDE 10 – (1) Uzaktan öğretim programlarından alınan diplomaların tanıma ve denklik işlemlerinde, örgün eğitim için geçerli olan inceleme esaslarına ek olarak aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Uluslararası anlaşmalarla kurulan yükseköğretim kurumlarındaki veya resmî dili Türkçe olan ülkelerdeki uzaktan öğretim programları hariç olmak üzere yurtdışı yükseköğretim kurumlarındaki uzaktan öğretim program dilinin Türkçe olmaması.

b) Uzaktan öğretim programı kazanımlarının aynı alandaki örgün eğitim programı kazanımları ile uyumlu olması.

c) Uzaktan öğretim programının mezuniyet için gerekli kredi toplamının o ülkedeki eşdeğer örgün eğitim programının kredi toplamına eşit veya toplamından daha fazla olması.

ç) (Mülga:RG-14/4/2020-31099)²

d) Öğrenim görülen dilde Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen sınavlardan Kurulun belirlediği puanların alınmış olması.

(2) Uzaktan öğretim yoluyla mezun olunan programın kazanımları ile aynı alandaki örgün eğitim programı kazanımlarının değerlendirilmesi neticesinde alınan eğitimin veya kazanımlarının yetersizliği ile ilgili şüphe oluştuğunda başvuru sahibi, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde SYBS işlemlerine tabi tutulur.

(3) (Ek:RG-14/4/2020-31099) (Değişik:RG-9/4/2021-31449) Başarı sıralaması şartı bulunan tıp, diş hekimliği, eczacılık, hukuk, öğretmenlik, mühendislik, mimarlık ile Kurulun belirlediği klinik uygulaması olan sağlık programlarında uzaktan öğretim yoluyla alınan diplomalara denklik işlemi yapılmaz. Bunların dışında kalan programlarda ise yükseköğrenime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan sıralama kuruluşlarınca yapılan dünya üniversite sıralamalarının (Değişik ibare:RG-15/3/2024-32490) en az üçünde, ilk dört yüzlük dilim içerisindeki üniversitelerden uzaktan öğretim yoluyla alınan diplomalara SYBS uygulanmaksızın denklik işlemi yapılır.

Denklik incelemesinde yapılacak işlemlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 11 – (1) (Değişik cümle:RG-15/3/2024-32490) Yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış diplomaların/mezuniyet belgelerinin denklik işlemleri sonucunda düzenlenen diploma/mezuniyet denklik belgesinin şekli ve içeriği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. (Ek cümle:RG-12/5/2023-32188) Bu belgeler güvenli elektronik imza ile imzalanır ve başvuru sahipleri belgelerini doğrulama kodlu olarak elektronik ortamdan temin eder.

(2) Belgelerin asıl ve gerçeğe uygun olmadığı, üzerinde tahrifat yapıldığı veya ilgili kişiye ait olmadığı tespit edilenlerin başvurusu reddedilerek haklarında yasal işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

(3) Denklik işlemleri sürecinde SYBS kapsamında yapılacak olan seviye tespit, ilmi hüviyet tespiti (Mülga ibare:RG-15/3/2024-32490) gibi sınav uygulamaları, ders/staj tamamlama, pratik eğitim, klinik pratik veya proje uygulamalarından biri veya bir kaçı, Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya üniversite görüşü alınarak karara bağlanır.

Evrak teslimi

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-15/3/2024-32490) Denklik işlemleri sonuçlandığında;

a) İncelemeye esas olan diploma/mezuniyet belgesi ve transkripte "Görülmüştür" kaşesi basılır.

b) Başvurunun olumlu veya olumsuz sonuçlanması hâlinde diploma/mezuniyet denklik belgesi, bir üst yazı ekinde evrak asıllarıyla birlikte başvuru sahibine veya yetkili makamlarca düzenlenen resmî vekâletnameye sahip kişiye imza karşılığında elden teslim edilir.

c) Diploma/mezuniyet denklik belgesinin yayii hâlinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usule göre işlem yapılır.

(2) Başvuru sırasında Yükseköğretim Kuruluna verilen onaylı suret ve onaylı tercüme belgeleri başvuru sahibine iade edilmez ve incelemeye esas belge olarak dosyasında saklanır.

(3) (Ek:RG-12/5/2023-32188) Belgenin güvenli elektronik imza ile imzalandığı başvurularda birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

² 14/4/2020 tarihli ve 31099 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan değişiklik yönetmeliğinin 2 nci maddesi ile “ç) Mezun olunan uzaktan öğretim programının karşılığının, Türkiye’deki uzaktan öğretim programları içinde yer alması.” bendi yürürlükten kaldırılmış olup, Danıştay Sekizinci Dairesinin 22/09/2023 tarihli ve E.:2020/4516 K.:2023/4062 sayılı kararı ile bu değişikliğin “mimarlar yönünden” iptaline karar verilmiştir. Daha sonra Danıştay İDDK’nın 14/5/2025 tarihli E.:2024/740, K.:2025/1036 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesinde Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Bildirimler

MADDE 14 – (Değişik:RG-30/7/2019-30847)

(1) Tanıma ve denklik başvuru sahiplerine yapılacak olan bildirimler posta yoluyla veya elektronik yolla yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 15 – (1) 20/2/2016 tarihli ve 29630 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1 – (Ek:RG-30/7/2019-30847)

(1) Denklik ön başvuruları online olarak e-devlet veya Yükseköğretim Kurulu web sayfası üzerinden yapılır.

(2) Denklik ön başvurusu sırasında sisteme yüklenen belgeler ile Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde sayılan belge asıllarının kontrolü yapıldıktan sonra belgelerin üzerine “görölmüştür” kaşesi basılarak denklik başvurusu tamamlanır. Belge asılları başvuru sahibine veya resmi vekaletnamesi bulunan vekiline iade edilir.

(3) Denklik işlemleri Denklik Otomasyon Sistemi üzerinden yürütölür. Bu işlemler sırasında yapılan hazırlık, bilimsel inceleme, Komisyon görüşü ve onay işlemlerinde ıslak imza veya elektronik imza yerine log kayıtları esas alınır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan denklik başvurularında, usul hükümleri dışında başvurunun yapıldığı tarihteki ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. Ancak kişi lehine olan durumlarda bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-12/5/2023-32188)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, haklarında **(Mülga ibare:RG-15/3/2024-32490)** denklik belgesi düzenlenmesine dair Komisyon kararı alınan ve tanzim işlemlerine başlanılan adayların belgeleri, fizikî olarak dökölür ve ıslak imzayla imzalanır. Ancak bu tarihten sonrakiler hakkında 11 inci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3- (Ek:RG-20/10/2023-32345)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce denklik başvurusunda bulunan ve işlemleri devam edenler hakkında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi, aynı maddenin dördüncü fıkrası ve 7 nci maddenin altıncı fıkrasının (f) bendi hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek:RG-15/3/2024-32490)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuruya esas diploma programına kayıt yaptıranlar hakkında; 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin, beşinci fıkrasının ve 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasının bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle yapılan değişikliklerden önceki hükümleri uygulanmaya devam olunur.

(2) **(Değişik:RG-24/5/2024-32555)** Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuruya esas diploma programına kayıt yaptıranlar hakkında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (j) bendi ile 7 nci maddenin altıncı fıkrasının (g) ve (ğ) bentleri hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı

	5/12/2017	30261
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	30/7/2019	30847
2.	14/4/2020	31099
3.	9/4/2021	31449
4.	12/5/2023	32188
5.	12/8/2023	32277
6.	20/10/2023	32345
7.	15/3/2024	32490
8.	24/5/2024	32555
9.	28/2/2026	33182